

Briselē, 24.7.2020.  
COM(2020) 337 final

2020/0154 (COD)

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,**

**ar ko attiecībā uz konkrētu trešo valstu valūtu etalonu atbrīvojumu un konkrētu pārtraucamu etalonu aizstājējetalonu izraudzīšanu groza Regulu (ES) 2016/1011**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2020) 284 final} - {SWD(2020) 142 final} - {SWD(2020) 143 final}

## **PASKAIDROJUMA RAKSTS**

### **1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS**

#### **1.1. Priekšlikuma sagatavošanas iemesli un mērķi**

Komisijas darba programmas 2020. gadam sadaļā “Ekonomika cilvēku labā” ir paredzēts pārskatīt tās regulu par finanšu etaloniem, proti, “Etalonu regulu” (“ER”). Finanšu etaloni ir indeksi, kurus izmanto kā atsauci, nosakot summu, kas jāmaksā saistībā ar finanšu instrumentu vai finanšu līgumu vai nosakot finanšu instrumenta vērtību. Nosakot pārvaldības un datu kvalitātes standartus etaloniem, uz kuriem ir atsauce finanšu līgumos, Etalonu regulas mērķis ir stiprināt kapitāla tirgus dalībnieku uzticēšanos indeksiem, ko Eiropas Savienībā izmanto kā etalonus. Tā papildina Komisijas centienus izveidot kapitāla tirgu savienību (KTS).

Ar ER ir ieviesta prasība par atļauju piešķiršanu finanšu etalonu administratoriem, kā arī prasības to ievades datu sniedzējiem, kurus izmanto finanšu etalona aprēķināšanai. ER arī reglamentē finanšu etalonu izmantošanu<sup>1</sup>. ER noteikumi jo īpaši paredz, ka ES uzraudzītajām vienībām (piemēram, bankām, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, apdrošināšanas sabiedrībām, pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU<sup>2</sup>)) ir jāizmanto tikai tādi indeksi, kuru administratoram ir piešķirta atļauja. Trešās valstīs pārvaldītus etalonus var izmantot ES tikai pēc līdzvērtības, atzīšanas vai apstiprināšanas procedūras.

Etalonu regula ir piemērojama kopš 2018. gada janvāra<sup>3</sup>. Tomēr ES tirgus dalībnieki var turpināt izmantot etalonus, ko pārvalda valstī ārpus Eiropas Savienības — neatkarīgi no tā, vai ir pieņemts lēmums par līdzvērtību un vai indekss ir atzīts vai apstiprināts izmantošanai Eiropas Savienībā<sup>4</sup>, —, līdz pārejas režīma noslēgumam 2021. gada decembra beigās.

##### ***1.1.1. Finanšu etalonu pārtraukšana noteiktā kārtībā***

Tā kā ir bažas par to, vai *LIBOR* ir pienācīgi reprezentatīva attiecībā uz pamatā esošo tirgus vai ekonomisko realitāti, kas atspoguļo starpbanku aizņēmumus, *LIBOR* valsts kompetentā iestāde (Apvienotās Karalistes Finanšu uzraudzības iestāde jeb *FCA*) ir paziņojusi par *LIBOR* iespējamo pārtraukšanu pēc 2021. gada beigām. *FCA* visos savos publiskajos paziņojumos ir skaidri norādījusi, ka gadījumā, ja etalons zaudē reprezentativitāti un tā reprezentativitāte netiks atjaunota, uzraudzītajām vienībām ir jāpārtrauc etalona izmantošana. Paļaušanās uz ļoti neliela skaita izlases bankām tiktāl, ka *LIBOR* vairs nebija reprezentatīva attiecībā uz pamatā esošo tirgus vai ekonomisko realitāti, kuras izmērīšanai *LIBOR* bija paredzēta, nozīmē, ka tās vērtība varētu ievērojami atšķirties no minētās ekonomiskās realitātes, kā arī kļūt nepastāvīgāka.

Kā dokumentēts Komisijas veiktajā ietekmes novērtējumā, daudzi finanšu instrumenti un līgumi, kuros ir atsauce uz *LIBOR*, nebūs sasnieguši beigu termiņu līdz paredzamajam pārtraukšanas datumam pēc 2021. gada beigām. Daudzi no šiem līgumiem ir saistīti ar parāda vērtspapīriem, ko emitējušas uzraudzītas vienības, parāda instrumentiem, ko bilancē tur uzraudzītas vienības, uzraudzīto vienību aizdevumu portfeli un atvasināto instrumentu līgumiem, ko šīs vienības ir noslēgušas, lai nodrošinātu savu pozīciju. Kā minēts iepriekš, uzraudzītās vienības, uz kurām attiecas ES Etalonu regulas (“ER”) darbības joma, var izmantot tikai tādus indeksus, kas ir apstiprināti kā ER atbilstoši.

*LIBOR* izzušanai būs būtiska ekonomiskā ietekme, ko ES uzraudzītās vienības nevarēja paredzēt, kad tās noslēdza šos bieži vien ilgāka termiņa līgumus. Daudzos no šiem līgumiem, jo īpaši tajos, kas noslēgti pirms ER pieņemšanas 2016. gadā, bieži vien nav līgumisku

alternatīvu noteikumu, kas attiektos uz *LIBOR* likmes pastāvīgo pārtraukšanu. Grozījumi tūkstošos tādu līgumu noteikumu, kuros pašlaik ir atsauces uz *LIBOR*, ne vienmēr būs iespējami tik īsā laikposmā, kāds ir atlicis līdz paredzamajai *LIBOR* izbeigšanai 2021. gada beigās.

Daudzos pašreizējos parāda, aizdevumu, noguldījumu līgumos un daudzos no atvasināto instrumentu līgumiem pēc procentu likmju etalona, piemēram, *LIBOR*, pastāvīgas pārtraukšanas nebūs līgumiskas alternatīvas likmes, kas ļautu pusēm turpināt pildīt to līgumsaistības.

Ja netiks paredzēti tiesiskās aizsardzības līdzekļi, plaši izmantota procentu likmes etalona pārtraukšanai būs negatīva ietekme uz ES uzraudzītajām vienībām un to līgumpartneriem, no kuriem šīs vienības vai nu aizņemas, vai kuriem tās aizdod līdzekļus. Visiem to līgumu partneriem, kuros ir atsauce uz šādu etalonu un kuri etalona pārtraukšanas dienā vēl būs spēkā, radīsies juridiska nenoteiktība par to līgumsaistību spēkā esību un izpildi. To līgumu klāsts, kurus ietekmēs plaši izmantota procentu likmju etalona pārtraukšana, ietver: 1) uzraudzīto vienību parāda vērtspapīru emitēšanu; 2) uzraudzīto vienību bilanci turēto parādu; 3) aizdevumus; 4) noguldījumus un 5) atvasināto instrumentu līgumus. Liela daļa finanšu līgumu, kuros ir atsauce uz plaši izmantotiem procentu likmju etaloniem, ir saistīti ar uzraudzītām vienībām, uz kurām attiecas ER darbības joma. Juridiskā nenoteiktība un iespējami nelabvēlīga ekonomiskā ietekme, ko var radīt grūtības nodrošināt līgumsaistību izpildi, apdraudēs finanšu stabilitāti Eiropas Savienībā.

Lai mazinātu līgumu mērķu sabrukumu un no tā izrietošo risku finanšu stabilitātei, centrālās bankas dažādās valūtu zonās ir izveidojušas darba grupas, lai ieteiktu alternatīvu likmi, kas būtu piemērojama vēsturiskajiem līgumiem, kuros ir atsauces uz pārtraucamajiem procentu likmju etaloniem un kurus nevar pārskatīt līdz šā etalona pastāvīgās pārtraukšanas dienai. Piemēram, Amerikas Savienoto Valstu Alternatīvo atsauces likmju komiteja (*ARRC*) ir ieteikusi secību, kas ietver aizstājējlikmes aprēķinu, kura pamatā ir bezriskā uz nakti izsniegto aizņēmumu likme (*SOFR*), kam pieskaitīta starpības korekcija, lai aizstājējlikme pēc iespējas līdzinātos izbeigtā etalona ekonomiskajām īpašībām. Tādējādi šo aizstājējlikmju mērķis būtu pēc iespējas atdarināt to, ko līgumslēdzējas puses bija iecerējušas sasniegt ar atsauces uz pārtraucamo etalonu.

Tā ir apzināta politikas izvēle, kas ir pamatā visiem ieteikumiem par aizstājējlikmi vēsturiskajiem līgumiem, proti, ieteikumiem, ka nevienā jaunā līgumā (definēts kā līgums, ko noslēdz pēc etalona pārtraukšanas) nevar būt atsauce uz aizstājējlikmi. Šāda izvēle izdarīta tāpēc, ka aizstājējlikme, visticamāk, ir pārtraucamā etalona sintētiska versija un ir paredzēta, lai atvieglotu pāreju uz jaunu likmi. Piemēram, USD *LIBOR* aizstājējlikme, visticamāk, tiks aprēķināta, pamatojoties uz bezriskā uz nakti izsniegto aizņēmumu likmi (*SOFR*), kam pieskaitīta starpības korekcija, lai atspoguļotu vēsturisko starpību starp bezriskā uz nakti izsniegto aizņēmumu likmi un aizstāto *LIBOR* likmi. Lai gan etalona sintētiskai versijai vajadzētu būt pietiekami stabīlai, lai papildinātu vēsturisko portfeli izbeigšanu, tas nav pastāvīgs risinājums, kas atspoguļo uzraudzītās vienības uz nākotni vērstās finansēšanas izmaksas.

Tomēr pat tad, kad šīs aizstājējlikmes būs pieejamas, ņemot vērā *LIBOR* atsauču apjomu un īso laikposmu līdz paredzamajai *LIBOR* pārtraukšanai, būs grūti grozīt visus spēkā esošos vēsturiskos līgumus.

Tāpēc ER reforma ir pareizais instruments, lai noteiktu likumisku aizstājējlikmi, kas mazina negatīvās sekas attiecībā uz juridisko noteiktību un finanšu stabilitāti, kādas varētu rasties, ja *LIBOR* vai jebkurš cits etalons, kura pārtraukšana radītu būtiskus traucējumus Eiropas Savienības finanšu tirgu darbībā, tiktu pārtraukts un ja šāda aizstājējlikme nebūtu gan

pieejama, gan integrēta vēsturiskajos līgumos, kuros iesaistīta uzraudzīta vienība, uz ko attiecas ER darbības joma.

### 1.1.2. Ārvalstu valūtas tagadnes kursi

Lai gan ārvalstu valūtas tagadnes kursiem ir būtiska nozīme starptautiskajā ekonomikā, attiecībā uz vairākām valūtām pieejamie kursi lielākoties nav regulēti un bieži vien atspoguļo centrālās bankas monetāro politiku. Dažās valstīs centrālās bankas ir īstenojušas kontroles pasākumus, lai ierobežotu ārvalstu valūtas tagadnes kursu publicēšanu ārpus to vietējās jurisdikcijas. Papildus tam, ka tiek liegta ārzonas valūtas kursu publiskošana, dažās valstīs ir ieviesta kapitāla kontrole, kas ierobežo šo valstu valūtu konvertējamību.

Tā kā to valūtas nav brīvi konvertējamas, iekšzonas valūtas riska ierobežošanas instrumentu, piemēram, regulētā tirgū netirgotu valūtas nākotnes līgumu, mijmaiņas līgumu vai iespējas līgumu, pieejamība ir ierobežota. Pieprasījums pēc instrumentiem, ar kuriem ierobežo valūtas kursa svārstības šajās valstīs, pārsniedz seklo likviditāti, ko piedāvā iekšzonas tirgus. Attiecīgi Eiropas finanšu iestādes ir attīstījušas ārzonas atvasināto instrumentu tirgus, kas spēkā esošo konvertējamības ierobežojumu dēļ iekļaujas risku ierobežojošās vienības pamatvalūtā, lai gan tas notiek, atsaucoties uz ārvalstu valūtas kursu, kas publicēts riska ierobežošanas līguma termiņa beigās. Tāpēc nodrošināšanās pret izmaiņām valūtās, uz kurām attiecas šādi konvertējamības ierobežojumi, notiek, izmantojot ārzonas atvasināto instrumentu līgumus. Tie ietver finanšu instrumentus, piemēram, nenododamus regulētā tirgū netirgotus valūtas nākotnes līgumus un nenododamus mijmaiņas līgumus.

Ja šos regulētā tirgū netirgotus nākotnes līgumus un mijmaiņas līgumus piedāvā ES uzraudzīta vienība (tirgotāja banka)<sup>1</sup> un tos tirgo ES tirdzniecības vietā vai ar ES sistemātiskā internalizētāja starpniecību, valūtas tagadnes kurss, ko izmanto, lai noteiktu izmaksājamo summu saskaņā ar regulētā tirgū netirgotu nākotnes līgumu vai mijmaiņas līgumu, ir tagadnes kursa “izmantojums”, kas iekļauj uzraudzītas vienības piedāvātos regulētā tirgū netirgotos nākotnes līgumus un mijmaiņas līgumus ER darbības jomā.

Pašreizējā ER 51. pantā noteiktā pārejas perioda beigās ES tirgotos, bet regulētā tirgū netirgotos nākotnes līgumos vai mijmaiņas darījumos vairs nebūs atļauts atsaukties uz ārvalstu valūtas tagadnes kursiem. Tas nozīmē, ka 2022. gada sākumā ES uzraudzītās vienības būs pakļautas riskam zaudēt piekļuvi daudzām ārpus ES administrētām publiskās politikas likmēm, tostarp ārvalstu valūtas tagadnes kursiem, uz kuriem tās atsaucas atvasināto instrumentu līgumos, ko tās piedāvā korporatīvajiem partneriem, lai palīdzētu tiem pārvaldīt to ikdienas valūtas riska ierobežošanu.

Šis jautājums ir steidzams, jo gandrīz neviena cita jurisdikcija, izņemot ES, nereglamentē valūtas tagadnes kursus. Regulējuma neesības dēļ valūtas tagadnes kursiem nevarēja veikt līdzvērtības novērtējumu saskaņā ar ER. Tāpat tos nevar atzīt vai apstiprināt izmantošanai Eiropas Savienībā saskaņā ar ER, jo abiem šiem mehānismiem ir vajadzīgs noteikta veida regulējums un pārraudzība. Nobeigumā jāsecina, ka ārvalstu valūtas tagadnes kursi nav piemēroti līdzvērtības, apstiprināšanas vai atzīšanas kandidāti līdz pārejas perioda beigām.

Tāpēc šis priekšlikums paredz mērķtiecīgi mainīt ER darbības jomu, lai nodrošinātu, ka Eiropas uzņēmumi saglabā piekļuvi instrumentiem, ar kuriem ierobežo tādu valūtu kursu

<sup>1</sup> Uzraudzīta vienība atbilstoši definīcijai, kas sniegta ER 3. panta 1. punkta 17. apakšpunkta b) punktā. Jāņem vērā arī tas, ka par etalonu izmantojošu uzskata tikai tādu tirgotāju banku, kas piedāvā atvasināto instrumentu, nevis korporatīvo gala klientu, kas vēlas ierobežot savu ārvalstu valūtas risku.

svārstības, kas nav brīvi konvertējamas to pamatvalūtā, nodrošinot nepārtrauktu to darījumdarbības turpināšanu ārvalstīs pēc pārejas perioda beigām 2021. gada beigās.

## **1.2. Atbilstība spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Eiropas Savienības finanšu pakalpojumu politika veicina juridisko noteiktību un finanšu stabilitāti. Šis politikas mērķis attiecas arī uz līgumiem, kas ir būtiski tās banku sektora finansēšanai. Kapitāla tirgu savienības rīcības plāna ietvaros Eiropas Savienība tiecas izveidot tiesisko regulējumu, kas nodrošina stabilitāti korporatīvajiem aizdevumiem, tās banku sektora parāda vērtspapīru emitēšanai un vērtspapīrošanai.

Ņemot vērā gaidāmo *LIBOR* pārtraukšanu pēc 2021. gada beigām, uzraudzītajām vienībām Eiropas Savienībā radīsies juridiskā nenoteiktība attiecībā uz simtiem tūkstošu finanšu līgumu. Lai izvairītos no nevēlamas ietekmes uz Eiropas banku sektora aizdošanas spējām, ir jāsniedz agrīns precizējums, vai uzraudzītajām vienībām būs pieejama likumiska aizstājējlikme, ko tās varēs izmantot visos līgumos, kuros ir atsauce uz *LIBOR* un kuru termiņš beidzas pēc 2021. gada beigām. Tāpēc plānotie ER grozījumi izriet gan no KTS, gan no jaunākām iniciatīvām, kuru mērķis ir veicināt atgūšanos no Covid-19 pandēmijas radītajām sekām ekonomikai.

## **1.3. Atbilstība pārējiem Eiropas Savienības politikas virzieniem**

Saskaņā ar Finanšu stabilitātes padomes ieteikumiem kritiski svarīgu etalonu, piemēram, *IBOR* likmju, reforma ir viena no Komisijas kapitāla tirgu savienības (KTS) rīcības plāna galvenajām prioritātēm. Gatavojoties pakāpeniskajai svarīga etalona pārtraukšanai noteiktā kārtībā, tiek atbalstīts viens no galvenajiem KTS vidusposma pārskatā noteiktajiem mērķiem, proti, stiprināt banku aizdevumus un stabilu finansējumu korporatīvajam sektoram, izmantojot kapitāla tirgus.

Starpbanku aizņēmuma likmes ir svarīgi indeksi, ko izmanto, lai aprēķinātu procentus, kas maksājami par korporatīvajiem aizdevumiem, kā arī lai emitētu īstermiņa un vidēja termiņa parāda vērtspapīrus un ierobežotu parāda pozīciju risku. Tāpēc starpbanku likmju pieejamība un ar tām saistītā juridiskā noteiktība ietekmē banku spēju izsniegt aizdevumus reālajai ekonomikai un pildīt to pamatfunkcijas.

Šis priekšlikums ievieš dažādus instrumentus, lai nodrošinātu, ka pakāpeniska atteikšanās no plaši izmantotās starpbanku likmes pārmērīgi neietekmē banku sektora spēju piešķirt finansējumu ES uzņēmumiem un tādējādi neapdraud nevienu no KTS galvenajiem mērķiem. Visbeidzot, ierosinātie pasākumi ir jāuzskata par atbalstu “ES ekonomikai cilvēku labā”, kas ir viens no pamatuzstādījumiem, kuri izklāstīti Komisijas darba programmā 2020. gadam. Banku aizdevumi privātajiem klientiem ir svarīgs ekonomikas elements, kas kalpo iedzīvotāju vajadzībām. Privātie aizdevumi tiek piešķirti, par atsauci izmantojot *IBOR* likmes, kuru izmaiņas nosaka aizdevumu atmaksas summas, kas ir viens no galvenajiem apsvērumiem daudzu iedzīvotāju personīgo finanšu pārvaldībā. Nodrošinot instrumentus juridiski pamatotai pārejai no *IBOR* likmēm, šī iniciatīva sniedz labumu privātajiem klientiem, kuriem aizdevumi piešķirti, par atsauci izmantojot šīs likmes.

## **2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE**

### **2.1. Juridiskais pamats**

Juridiskais pamats Etalonu regulas (“ER”) pieņemšanai ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants. Tas pats juridiskais pamats būtu jāattiecinā uz tādu grozījumu pieņemšanu,

kuru mērķis ir uzlabot šīs regulas efektivitāti, piešķirot pilnvaras nodrošināt līguma nepārtrauktību, ja tiek pārtraukts Eiropas Savienībā sistēmiski nozīmīgs etalons, un atceļot konkrētu etalonu darbības jomu.

Jo īpaši saskaņā ar LESD 114. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes kompetencē ir noteikt pasākumus, kuru mērķis ir tuvināt noteikumus, kas paredzēti dalībvalstu normatīvajos vai administratīvajos aktos, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību. Ar LESD 114. pantu ES ir atļauts veikt pasākumus ne tikai, lai novērstu pastāvošos šķēršļus pamatbrīvību īstenošanai, bet arī lai novērstu šādu šķēršļu rašanos, ja tie ir pietiekami konkrēti paredzami, tostarp tādu šķēršļu rašanos, kuri apgrūtina ekonomikas dalībnieku, tostarp ieguldītāju, iespēju pilnība izmantot iekšējā tirgus sniegtās priekšrocības. Tādējādi ar LESD 114. pantu ES ir piešķirtas tiesības rīkoties, lai 1) risinātu līgumu nepārtrauktības jautājumus, kas rodas saistībā ar ļoti iespējamo Eiropas Savienībā sistēmiski nozīmīga etalona pārtraukšanu tuvākajā nākotnē, un 2) nodrošinātu ārvalstu valūtas tagadnes kursu nepārtrauktu pieejamību izmantošanai riska ierobežošanas instrumentos, kas emitēti Eiropas Savienībā pēc ER noteiktā pārejas perioda beigām 2021. gada decembrī.

Proti, tas, ka ER nav paredzēti mehānismi, kas organizētu Eiropas Savienībā sistēmiski nozīmīga etalona pārtraukšanu noteiktā kārtībā, varētu radīt neviendabīgus īstenošanas vai likumdošanas risinājumus dalībvalstīs. Tas radītu apjukumu etalonu lietotājiem un galaieguldītājiem, kā rezultātā rastos traucējumi iekšējā tirgū, liedzot tiem pilnībā gūt labumu no vienotā tirgus. Tāpēc LESD 114. panta izmantošana šķiet vispiemērotākais juridiskais pamats, kā visaptveroši un vienoti risināt šīs problēmas un izvairīties no sadrumstalotības.

Attiecībā uz ES lietotāju pastāvīgo piekļuvi trešo valstu valūtas tagadnes kursam šīs darbības mērķis ir novērst kaitējumu konkrētu ES ieinteresēto personu konkurētspējai un finanšu sistēmas efektivitātei par labu Eiropas Savienības ekonomikai, tās iedzīvotājiem un uzņēmumiem; šāds kaitējums rastos, ja uz šiem kursiem joprojām attiektos ER. Šīs darbības mērķis ir arī novērst tādus šķēršļus vienotajam tirgum, kurus varētu radīt šķēršļi pārrobežu apmaiņai, jo nav iespējams turpināt atsaukties uz trešo valstu ārvalstu valūtu tagadnes kursu. Tāpēc LESD 114. pants ir atbilstošais juridiskais pamats šā koordinētā regulējuma atcelšanas mērķa sasniegšanai.

Tādējādi ES mehānisma izveide attiecībā uz vēsturiskajiem līgumiem un atbrīvojuma režīma izveide, kuras mērķis būtu nodrošināt nepārtrauktu atsauci uz ārvalstu valūtas tagadnes kursiem, būtu ES kompetencē saskaņā ar LESD 114. pantu.

## **2.2. Subsidiaritāte (attiecībā uz neekskluzīvu kompetenci)**

Saskaņā ar subsidiaritātes principu (LES 5. panta 3. punkts) ES līmeņa rīcība būtu jāīsteno tikai tad, ja plānotos mērķus nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstīs, bet ierosinātās darbības mēroga vai seku dēļ tie ir labāk sasniedzami ES līmenī. Lai gan daži etaloni ir valstiski, etalonu nozare kopumā ir starptautiska gan ražošanas, gan izmantošanas ziņā. Jautājumiem, kas attiecas uz Eiropas Savienībā sistēmiski nozīmīgiem etaloniem, kā arī uz tādu etalonu izmantošanu, kas nav ES etaloni, principā ir Eiropas dimensija.

Jautājumus, ko paredzēts risināt ar šo tiesību akta priekšlikumu, nevarēja risināt, īstenojot dalībvalstu atsevišķu rīcību. Attiecībā uz jautājumu par tādu etalonu izbeigšanu noteiktā kārtībā, kuru pārtraukšana būtiski traucētu finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā, dalībvalstīs varētu iejaukties, ieviešot tiesību aktus, kuros norādīta valsts aizstājējlikme, kas izmantojama līgumos, kuros ir atsaucē uz pārtraucamo etalonu. Tomēr dalībvalstu individuāla rīcība, visticamāk, tikai daļēji atrisinās konstatētos jautājumus (jo īpaši tāpēc, ka dažas dalībvalstīs var pieņemt tiesību aktus, savukārt citas to nedarītu). Turklāt atšķirīgu pieeju piemērošana aizstājējlikmēm attiecībā uz vēsturiskajiem līgumiem dalībvalstīs radītu

sadrumstalotību vienotajā tirgū. Tāpēc, lai nodrošinātu saskaņotību un vēl vairāk uzlabotu vienotā tirgus darbību, ir vajadzīga rīcība ES līmenī attiecībā uz tādu saskaņotu un sakārtotu pārejas režīmu sistēmiski nozīmīgiem etaloniem, kurš darbojas attiecībā uz vēsturiskajiem līgumiem visā Savienībā. Konkrētāk, rīcība valstu līmenī attiecībā uz etaloniem, kuru pārtraukšana būtiski traucētu finanšu tirgu darbībai Savienībā, var novest pie atšķirīgu noteikumu sadrumstalotības, radīt nevienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū un izraisīt nekonsekventu un nekoordinētu pieeju. Valstu noteikumu sadrumstalotība traucētu iespējai piemērot vienādu režīmu pārtraucamajiem etaloniem, kurus izmanto daudzos pārrobežu parāda, aizdevumu vai atvasināto instrumentu darījumos, un tādējādi sarežģītu šādu darījumu pārvaldību.

Tāpat arī rīcība ES līmenī ir vajadzīga, lai nodrošinātu ārvalstu valūtas tagadnes kursu nepārtrauktu izmantošanu, jo uz tiem jau attiecas Eiropas līmenī pieņemts regulējums (ER) un rīcība valstu līmenī nebūtu pietiekama, lai sasniegtu šo mērķi.

### **2.3. Proporcionalitāte**

Ierosinātie grozījumi Etalonu regulā ir samērīgi, kā prasīts LES 5. panta 4. punktā. Priekšlikumā ir ievērota samērīga pieeja, kas nodrošina, ka uzraudzītām vienībām, kas izmanto sistēmiskus etalonus, kuriem jau ir piemērojamas prasības saskaņā ar Etalonu regulu, tiek noteikti ierobežoti jauni pienākumi.

Turklāt ar sistēmiski nozīmīgu etalonu izbeigšanu saistītās procedūras mērķis ir nodrošināt pamanāmību un juridisko noteiktību šo etalonu lietotājiem, kas varētu nebūt izdevīgā situācijā, lai grozītu vai pārskatītu savus vēsturiskos līgumus. Tādēļ finanšu nozarei, kā arī gala klientiem — gan uzņēmumiem, gan iedzīvotājiem — vajadzētu gūt ievērojamu labumu no uzlabojumiem, kas ierosināti ar šo grozījumu regulu.

### **2.4. Tiesību instrumenta izvēle**

Grozījums Etalonu regulā ir vispiemērotākais tiesību instruments to problēmu risināšanai, kas rodas saistībā ar tādu konkrētu *IBOR* iespējamo izzušanu, kuras plaši izmanto ES un kuras pašas tiek reglamentētas ar Etalonu regulu.

Tas, ka tiek izmantota regula, kas ir tieši piemērojama un nerada vajadzību pieņemt valsts tiesību aktus, ierobežos iespējamību, ka kompetentās iestādes varētu veikt atšķirīgus pasākumus valstu līmenī, un nodrošinās konsekventu pieeju un lielāku juridisko noteiktību visā ES.

## **3. EX POST NOVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

### **3.1. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija ir veikusi plašas apspriešanās ar dažādām ieinteresēto personu grupām, lai gūtu pilnīgu priekšstatu par dažādajiem viedokļiem, kādi tirgus dalībniekiem var būt attiecībā uz šajā regulā aplūkotajiem jautājumiem.

*FISMA* ĢD 18. martā publicēja sākotnējo ietekmes novērtējumu (SIN), kura mērķis bija informēt ieinteresētās personas par Regulas (ES) 2016/1011 (Etalonu regula / ER) pārskatīšanas darbības jomu un izklāstīt dažādus apsvērtos politikas risinājumus. Apspriešanās termiņš noslēdzās 2020. gada 15. aprīlī. Komisija ir saņēmusi atbildes no 22 respondentiem, galvenokārt privātiem uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām.

Komisija 2019. gada 26. novembrī organizēja darbsemināru par trim galvenajiem tematiem.

- (1) Pirmajā paneldiskusijā tika apspriests, vai regulatoriem ir nepieciešamie instrumenti, ar ko saglabāt, uzturēt un, iespējams, grozīt kritiski svarīgajiem etalonu pamatā esošās metodikas.
- (2) Otrajā paneldiskusijā sīkāk iztirzāja, vai ER ir piemērota, lai papildinātu pāreju no pašreizējām starpbanku (*IBOR*) likmēm uz jaunajām bezriskā likmēm, kā arī izvērtēja, vai ER ir pietiekama, lai papildinātu pāreju no *Eonia* uz *€STR* likmēm.
- (3) Trešajā paneldiskusijā tika daudzpusīgi izvērtēti, vai būtu atkārtoti jāizvērtē ER darbības joma, kā arī noteikumi par trešām valstīm.

*FISMA* ĢD 11. oktobrī publicēja sabiedrisko apspriešanu, kuras mērķis bija atbalstīt tās veikto Etalonu regulas pārskatīšanu. Interesētās personas varēja līdz 2019. gada 31. decembrim izteikt savu viedokli, izmantojot tiešsaistes *EUSurvey* portālu.

Papildus darbsemināram un sabiedriskajai apspriešanai, kas sīkāk izklāstīta 2.1. un 2.2. iedaļā, Komisija aktīvi iesaistījās darbā, ko veica *Euro RFR* darba grupa, kuras sastāvā bija ieinteresētās personas no privātā sektora, tostarp etalonu datu sniedzēji, administratori un lietotāji, kā arī ECB, kas nodrošina sekretariātu, EVTI un Beļģijas *FSMA* novērotāju statusā, kā arī EK, lai apzinātu dažādus ieinteresēto personu apsvērumus, kas būtu jāņem vērā, izstrādājot labākos politikas instrumentus kritiski svarīgu etalonu pārtraukšanai noteiktā kārtībā. Turklāt Komisija ir Finanšu stabilitātes padomes Oficiālās nozares vadības grupas locekle. Minētās grupas sastāvā ir augstākās amatpersonas no centrālajām bankām un regulatīvajām iestādēm, tādējādi sniedzot tai labu ieskatu starptautiskās sabiedriskās politikas perspektīvās attiecībā uz pāreju uz bezriskā likmēm. Turklāt Komisijas dienesti darbojas kā novērotāji EVTI Uzraudzības padomē un tās tehniskajās pastāvīgajās grupās, tostarp etalonu grupā, kurās tie ir cieši sekojuši līdz EVTI darbam saistībā ar kritiski svarīgiem etalonu. Visbeidzot, *FISMA* ĢD darbiniekiem ir bijuši daudzi divpusēji kontakti ar plašu ieinteresēto personu loku, lai turpinātu pilnveidot tā analīzi un politikas pieeju.

### **3.2. Speciālo zināšanu apkopošana un izmantošana**

Priekšlikuma pamatā ir to ES kompetento iestāžu speciālās zināšanas, kuras pašlaik uzrauga kritiski svarīgu etalonu administratorus, kā arī pašu administratoru speciālās zināšanas. Turklāt Komisija cieši uzrauga notikumu attīstību citās jurisdikcijās, kas līdzīgi gatavo pāreju uz *IBOR* aizstāšanu, jo īpaši saistībā ar sagatavošanas darbu, kas notiek Finanšu stabilitātes padomes Oficiālajā nozares vadības grupā.

Vairākas jurisdikcijas ir izveidojušas arī privātā sektora darba grupas pārejas atbalstam. Komisija ir informēta par dažādajām alternatīvām, ko ir apsvērušas arī šīs grupas, un ir paudusi viedokli par to, vai šīs alternatīvas varētu piemērot ES situācijai.

### **3.3. Ietekmes novērtējums**

#### **3.3.1. Finanšu etalona pārtraukšana noteiktā kārtībā**

Komisija veica ietekmes novērtējumu par to, kā vislabāk pielāgot vēsturiskos līgumus, kuros ietvertas atsauces uz plaši izmantotu pārtraucamu procentu likmju etalonu un kurus nevar pārskatīt līdz 2021. gada beigām ("stingrie vēsturiskie" līgumi). Pēc pirmā negatīvā atzinuma saņemšanas 2020. gada 15. maijā par ietekmes novērtējumu 2020. gada 4. jūnijā tika saņemts pozitīvs atzinums no Regulējuma kontroles padomes.



Visi ietekmes novērtējumā apsvērtie risinājumi bija vērsti uz aizstājējlikmes izveidi gadījumā, ja plaši izmantots procentu likmes etalons tiktu pārtraukts. Aizstājējlikme tiktu izveidota, pārtraucamo etalonu konvertējot par ierobežota termiņa aizstājējlikmi, lai papildinātu vēsturisko līgumu izbeigšanu, šādu aizstājējlikmi apstiprinot regulatorā, kas ir kompetents attiecībā uz pārtraucamo etalonu, publicējot aizstājējlikmi saskaņā ar likumisku atbrīvojumu vai apstiprinot pastāvīgu aizstājēju pārtraucamajam etalonam.

Ietekmes novērtējumā izvēlēta pieeja bija ER grozīšana, lai valsts iestādei, kuras kompetencē ir plaši izmantota procentu likmes etalona administrators, piešķirtu regulatīvās pilnvaras pārvaldīt šāda etalona izbeigšanu noteiktā kārtībā, ja tas vairs nevar atspoguļot pamatā esošu tirgus vai ekonomisko realitāti. Šīs pilnvaras ietvertu pilnvaras pieprasīt, lai šāda pārtraucamā etalona administrators maina metodiku, kas ir etalona pamatā, lai nodrošinātu, ka etalons joprojām ir pietiekami stabils un ilgtspējīgs, nolūkā papildināt to vēsturisko līgumu izbeigšanu, kuros ir atsauce uz šo etalonu brīdī, kad kompetentais regulators secina, ka spēja izmērīt pamatā esošu tirgu vai ekonomisko realitāti ir zaudēta. Jaunās etalona “konvertācijas pilnvaras” ļautu kompetentajam regulatoram pieprasīt metodikas maiņu, ja vien tas ir nepieciešams, lai aizsargātu patērētājus un finanšu stabilitāti Savienībā.

Tomēr kopš ietekmes novērtējuma pabeigšanas vairāki nesenāki *LIBOR* regulatora — *FCA* — iebildumi rada šaubas par to, vai konvertācijas pilnvaras ir efektīvas, lai pievērstos visiem gadījumiem, kas būtu jāaptver ar konvertācijas likmi. Piemēram, kā norādīja *FCA*: “(..) reglamentējoša darbība *LIBOR* metodikas mainīšanai var nebūt iespējama visos apstākļos, piemēram, ja ievades dati, kas nepieciešami alternatīvai metodikai, nav pieejami attiecīgajā valūtā<sup>2</sup>.”

Ir vairākas efektivitātes problēmas, kuru dēļ paļaušanās uz konvertācijas pilnvarām var būt mazāk efektīva.

Pirmkārt, var nebūt iespējams konvertācijas pilnvaras izmantot visos apstākļos vai attiecībā uz visām *LIBOR* valūtām. Piemēram, *FCA* norāda, ka konvertācijas pilnvaras nevar izmantot, ja “ievades dati”, kas nepieciešami alternatīvai metodikai, nav pieejami attiecīgajā valūtā<sup>3</sup>.

Otrkārt, konvertācija var nebūt vienmēr iespējama juridisku vai praktisku iemeslu dēļ. Lai gan *FCA* atsaucas uz gadījumiem, kad administratoram var nebūt piekļuves uzticamiem ievades datiem attiecīgajā valūtā, piekļuves problēmas varētu būt arī gadījumos, kad šo ievades datu ieguve un licencēšana varētu izrādīties pārāk sarežģīta vai dārga, lai attaisnotu centienus radīt aizstājējlikmi<sup>4</sup>. Šādā gadījumā pārtraucamā etalona publicēšana beigtos bez aizstājējlikmes.

Treškārt, pat ja konvertācija ir iespējama, konvertācijas pilnvaras varētu radīt neviendabīgus rezultātus. Saskaņā ar *FCA* daži tirgi, piemēram, atvasināto instrumentu tirgus, obligāciju tirgus un liela naudas tirgus daļa, dod priekšroku pārejai uz tādām uz nakti izsniegto aizņēmumu procentu likmēm, kas attiecīgā procentu perioda beigās uzkrājas kā parāda maksājumi. Turpretī stingrajos vēsturiskajos patēriņa vai eksporta aizdevumu līgumos, kuros izmantoti trīs, sešu vai divpadsmit mēnešu *LIBOR* etaloni, tiek izmantots uz nākotni vērsts procentu likmju prognožu mērs. Tāpēc metodikas izmaiņas, kas raksturīgas konvertācijas

<sup>2</sup> <https://www.fca.org.uk/news/statements/fca-statement-planned-amendments-benchmarks-regulation>.

<sup>3</sup> <https://www.fca.org.uk/markets/transition-libor/benchmarks-regulation-proposed-new-powers>.

<sup>4</sup> Konvertācijas likmes noteikšana ietvertu jaunu ievades datu ieguvī, jaunas aprēķina metodikas izstrādi un uzraudzības procedūru un publicēšanas rīku noteikšanu. Visām šīm izmaiņām ir nepieciešama tehnoloģiju un procedūru attīstība un, iespējams, jaunu datu ieguves noteikumu izveide un saskaņošana ar pakalpojumu sniedzējiem—trešām personām, kas nav konvertācijas likmes administrators.

pilnvaru īstenošanai, nespētu sniegt rezultātus, kas ir vēlamais iznākums visiem pašreizējiem *LIBOR* lietotājiem. Tādējādi, kā norāda *FCA*, priekšroka būtu dodama nozarē saskaņotiem aizstājējspasākumiem, jo tie, visticamāk, aptvers plašāku līgumu klāstu.

Ceturtkārt, konvertācijas pilnvaras ir balstītas uz faktu, ka pārtraucamā etalona administrators un tā etalona administrators, kas rodas konvertācijas rezultātā, ir viens un tas pats tiesību subjekts. Šāda prasība liktu bezriska likmes darba grupām — kas sniegs ieteikumus par nozarē saskaņoto aizstājējlikmi — ieteikt aizstājējlikmi, ko izstrādā administrators, kurš ir arī pārtraucamā etalona administrators. Jo īpaši pārrobežu situācijās, kad bezriska likmju darba grupa darbojas citā jurisdikcijā, nevis tajā, kurā darbojas pārtraucamā etalona administrators (piemēram, *LIBOR* attiecībā uz līgumiem USD valūtā), tas ne vienmēr tā ir. Turklāt šāda prasība radītu nevajadzīgus ierobežojumus likmei, ko bezriska likmju darba grupa varētu ieteikt kā vispiemērotāko aizstājējetalonu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, izvēlēta pieeja ir mainīta, lai nodrošinātu, ka Komisijai ir nepieciešamās juridiskās pilnvaras nodrošināt, ka aizstājējlikmi etalonam, kura pārtraukšana būtiski traucētu finanšu tirgu darbībai Savienībā, varētu izraudzīties pietiekami elastīgi, lai aptvertu visus iespējamus apstākļus.

Tāpēc konvertācijas pilnvaras ir aizstātas ar Eiropas Komisijas pilnvarām izraudzīties likumisku pēctecīgu etalonu, kas aizstāj etalonu, kura pārtraukšana izraisītu būtiskus traucējumus finanšu tirgu darbībai Savienībā. Eiropas Komisija, īstenojot izraudzīšanas pilnvaras, varētu ņemt vērā nozarē saskaņotās aizstājējlikmes, kuras varētu ieteikt bezriska likmju darba grupas, ko centrālās bankas sasaukušas vairākās valūtu zonās. Pieejas maiņa ir pamatota, lai nodrošinātu, ka izmantošanai visos līgumos, ko noslēdz ES uzraudzīta vienība, ir pieejama piemērota nozarē saskaņota aizstājējlikme. Šai aizstājējlikmei vajadzētu būt pieejamai attiecībā uz visiem vēsturiskajiem līgumiem neatkarīgi no iespējamajiem izmantošanas vai laika ierobežojumiem, kas varētu būt saistīti ar tādas konvertācijas likmes izmantošanu, kuru apstiprinājis regulators ārpus Savienības.

### *3.3.2. Risinājumi, kā izvairīties no ES riska pārvaldības instrumentu zaudēšanas*

Lai saglabātu iespēju ierobežot ārvalstu valūtas risku gan ES finanšu, gan nefinanšu sektorā, ietekmes novērtējumā tika analizēti četri risinājumi, no kuriem katrs bija mērķorientēts atbrīvojums no ER, vai nu attiecībā uz konkrētiem valūtas tagadnes kursa etaloniem, vai riska ierobežošanas instrumentiem, kas balstās uz šiem etaloniem, lai aprēķinātu izmaksājumus.

Viens risinājums — vispārējs atbrīvojums attiecībā uz visiem trešo valstu etaloniem, izņemot tos, kas atzīti par kritiski svarīgiem finanšu stabilitātei Savienībā, — tika noraidīts agrīnā posmā, jo tika uzskatīts, ka tas mazāk atbilst sākotnējai ER pieejai, proti, paredzēt visu trešo valstu etalonu visaptverošu segumu, jo laikā, kad notika sarunas par ER, visaptverošā pieeja bija konkrēts politikas mērķis.

No atlikušajiem trim risinājumiem par vēlamo risinājumu tika atzīta iespēja noteikt likumisku atbrīvojumu attiecībā uz trešo valstu ārvalstu valūtu tagadnes kursiem. Šī pieeja tika uzskatīta par labāko, lai ES uzraudzītās vienības varētu turpināt atsaukties uz trešo valstu ārvalstu valūtu tagadnes kursu nekonvertējamām valūtām regulētā tirgū netirgotos ES nākotnes līgumos. Tajā pašā laikā tā nodrošinātu konsekvenci Etalonu regulā un neprastu regulatoriem apstiprināt individuālus regulētā tirgū netirgotus nākotnes līgumus. Atbrīvojums attiecībā uz publiskās politikas likmi jau ir iekļauts ER filozofijā kā atbrīvojums attiecībā uz centrālo banku publicētām politikas likmēm. Turklāt, ja atbrīvojums ir formulēts pietiekami elastīgi, būtu lietderīgi arī ņemt vērā citas politikas likmes, kuras monetāru vai citu politikas mērķu dēļ

izstrādā attiecīgajās trešās valstīs centrālo banku vai citu politikas veidotāju, piemēram, valsts kases, vadībā un kontrolē. Turklāt šis risinājums labāk atbilst nākotnes vajadzībām nekā abi pārējie risinājumi. Šis risinājums arī novērstu vienu no ER izstrādes trūkumiem, proti, prasību, lai ER atbilstoši būtu trešo valstu valūtas tagadnes kursi, kas ir tik svārstīgi, ka ES regulētā tirgū netirgotu nākotnes līgumu tirgus ir attīstījies tieši ar mērķi ierobežot attiecīgā tagadnes kursa svārstības.

### **3.4. Pamattiesības**

Priekšlikumā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši princips, kas nosaka augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni visiem ES pilsoņiem (38. pants). Ja nebūtu pienācīgas pārejas uz *IBOR* aizstājējlikmēm, *IBOR* pārtraukšana varētu negatīvi ietekmēt privātos klientus, jo īpaši noteiktās dalībvalstīs, kas vairāk paļaujas uz hipotēkas līgumiem, kuros ir atsaucē uz mainīgām likmēm.

## **4. IETEKME UZ BUDŽETU**

Šī iniciatīva neietekmē ES budžetu.

## **5. CITI ELEMENTI**

### **5.1. Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Komisija ierosina noteikt uzraudzības programmu, lai novērtētu, vai ierosinātie grozījumi sniedz plānotos rezultātus.

#### *5.1.1. Pienācīgas pārejas no IBOR uzraudzība*

Šis tiesību akta priekšlikums nosaka, ka to uzraudzīto vienību kompetentajām iestādēm, kas izmanto aizstāto etalonu, ir jāuzrauga, vai aizstāšana ir mazinājusi līgumu mērķu sabrukumu vai jebkādu citu kaitējošu ietekmi uz ekonomikas izaugsmi un ieguldījumiem Eiropas Savienībā. Tās katru gadu par to ziņo Komisijai un EVTI.

#### *5.1.2. Uzraudzība attiecībā uz ārvalstu valūtas tagadnes kursu*

Šis tiesību akta priekšlikums nosaka, ka to uzraudzīto vienību kompetentajām iestādēm, kas izmanto trešo valstu ārvalstu valūtas etalonus, kurus Komisija ir atzinusi par izslēgtiem no ER darbības jomas, vismaz reizi divos gados ir jāziņo Komisijai un EVTI par to atvasināto instrumentu līgumu skaitu, kuros izmantots šis ārvalstu valūtas etalons, lai ierobežotu trešo valstu valūtu kursa svārstības.

### **5.2. Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

#### *5.2.1. Finanšu etalona pārtraukšana noteiktā kārtībā*

Ierosinātie ER grozījumi ir paredzēti, lai mazinātu juridisko nenoteiktību un riskus finanšu stabilitātei. Ar šo pieeju tiek ieviestas pilnvaras izraudzīties likumisku aizstājējlikmi, kas aizstāj visas atsaucē uz etalonu, kura pārtraukšana būtiski traucētu finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā. Visu atsaucē uz “pārtraucamo etalonu” aizstāšana ar likumisku aizstājējlikmi ir paredzēta, lai novērstu vai vismaz līdz minimumam samazinātu dārgi izmaksājošu tiesvedību, nodrošinot juridisko noteiktību attiecībā uz visiem līgumiem, kuros iesaistīta ES uzraudzīta vienība. Jo īpaši ierosinātās likumiskās aizstāšanas pilnvaras: 1) ļautu izvairīties no tā, ka tāda līguma puse, kurā ir iesaistīta uzraudzīta vienība, atsakās pildīt savas līgumsaistības vai paziņo par līguma laušanu tāda etalona pārtraukšanas dēļ, kura pārtraukšana būtiski traucētu finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā; 2) ļautu noteikt, ka šāda etalona aizstājējlikme, ko ieteikusi bezriskā likmes darba grupa, kura izveidota centrālās

bankas aizgādībā attiecīgajā valūtas zonā, var būt likumiska šā etalona aizstājēja, un 3) nodrošinātu aizsardzību pret tiesvedību uzraudzītajām vienībām, kas izmanto (atsauces) likumisko aizstājējlikmi.

Ar ierosinātajiem ER grozījumiem tiktu sasniegti šie mērķi, pilnvarojot Eiropas Komisiju izraudzīties likumisku aizstājējlikmi, kas aizstātu atsauci uz pārtraucamo etalonu, ja: 1) līgumā nav ietverti alternatīvi noteikumi, kas attiecas uz pastāvīgo pārtraukšanu; 2) šā etalona pārtraukšana būtiski traucētu finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā. Likumiskā aizstājējlikme nebūtu attiecināma uz līgumiem, kuros nav iesaistīta uzraudzīta vienība, kas ietilpst ER darbības jomā. Lai aptvertu arī šādus līgumus, dalībvalstis tiek mudinātas noteikt likumiskas aizstājējlikmes. Šīs likumiskās aizstājējlikmes būtu piemērojamas līgumiem starp diviem nefinanšu darījumu partneriem, uz kuriem attiecas to jurisdikcijas tiesību akti. Attiecīgajā brīdī Eiropas Komisija plāno pieņemt ieteikumu, mudinot dalībvalstis izvēlēties ES uzraudzītajām vienībām izvēlēto aizstājējlikmi par likumisko aizstājējlikmi to valstu tiesību aktos.

Tā kā šo jauno pilnvaru galvenais mērķis ir nodrošināt juridisko noteiktību attiecībā uz spēkā esošajiem līgumiem, kuros ir atsauce uz etalonu, kā pārtraukšana būtiski traucētu finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā, šķiet loģiski, ka tās uzraudzītās vienības kompetentajām iestādēm, kas izmanto attiecīgo etalonu, būs jāuzrauga, vai likumiskās aizstājējlikmes līgumiem, ko noslēgušas uzraudzītās vienības, ir samazinājušas tiesvedības vai šādu līgumu laušanas gadījumus, un katru gadu jāziņo Komisijai par to konstatējumiem.

Ierosinātajiem grozījumiem ER noteikumos, kas reglamentē Eiropas Savienībā sistēmiski nozīmīga etalona izbeigšanu, ir trīs galvenie pīlāri.

Pirmkārt, ar ierosinātajiem ER grozījumiem tiks ieviestas likumiskas pilnvaras, saskaņā ar kurām Eiropas Komisija izraugās aizstājējlikmi izmantošanai gadījumā, ja un kad izbeidz publicēt etalonu, kura pārtraukšana radītu būtiskus traucējumus finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā. Šīs pilnvaras var īstenot neatkarīgi no tā, kur etalons ir apstiprināts un publicēts. Izraugoties likumisko aizstājējlikmi, Eiropas Komisija ņem vērā ieteikumus, ko sniegušas bezriska likmju darba grupas, kuras darbojas to centrālo banku aizgādībā, kas ir atbildīgas par valūtu, kurā ir denominētas pārtraucamā etalona likmes.

Otrkārt, likumiskā aizstājējlikme saskaņā ar likumu aizstās visas atsauces uz “pārtraucamo etalonu” visos ES uzraudzīta vienības noslēgtos līgumos. Lai gūtu labumu no likumiskās aizstājējlikmes, līgumiem, kuros ir atsauce uz pārtraucamo etalonu, jābūt spēkā brīdī, kad stājas spēkā izraudzītā likme, savukārt nevienā līgumā, kas noslēgts pēc tam, kad stāties spēkā īstenošanas akts, ar kuru izraudzīgās aizstājējlikmi, nebūs atļauts atsaukties uz likumisko aizstājējlikmi.

Treškārt, attiecībā uz līgumiem, kuros nav iesaistīta ES uzraudzīta vienība, dalībvalstis tiek mudinātas pieņemt valsts likumiskas aizstājējlikmes. Attiecīgajā laikā Eiropas Komisija var sniegt ieteikumu, ka valsts likumiskajām aizstājējlikmēm jābūt identiskām likumiskajai aizstājējlikmei, kas izraudzīta līgumiem, kuros iesaistītas ES uzraudzītas vienības.

Turpmākajā pārskatā ir raksturoti ierosinātās likumiskās aizstājējlikmes galvenie komponenti un tās ietekme uz līguma noteikumiem.

|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Likumiskās aizstājējlikmes obligāta izmantošana</b> | 1) Vēsturiskie līgumi, kas neietver līgumiskus alternatīvus etalonus;<br>2) vēsturiskie līgumi, kuros ietverti tikai alternatīvi noteikumi ar mērķi pielāgoties tāda etalona īslaicīgai apturēšanai, kura pārtraukšana radītu būtiskus traucējumus |
|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         | finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā;<br>3) vēsturiskie līgumi, kas ietver alternatīvu noteikumu, kurā ir atsauce uz 2. punktā minētajiem etaloniem (piemēram, iepriekš minēto etalonu pēdējā kotācija).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Likumiskās aizstājējlikmes neobligāta izmantošana (piedalīšanās)</b> | Vēsturiskie līgumi, kas pusēm dod iespēju izvēlēties alternatīvas likmes;<br>vēsturiskie līgumi, kuros nav iesaistīta uzraudzītā vienība, kas ietilpst ER darbības jomā.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Savstarpēji saskaņota nepiedalīšanās</b>                             | Puses, kas pārskatījušas savas atsauces uz etalonu un ir izvēlējušās citu aizstājējlikmi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Izraisītājnotikumi</b>                                               | Likumiskā aizstājējlikme kļūtu piemērojama vai pieejama šādu trīs izraisītājnotikumu gadījumā:<br>1) etalona administratora vai tā vārdā sniegts publisks paziņojums, kurā informē, ka administrators ir pastāvīgi pārtraucis vai pārtrauks izstrādāt etalonu;<br>2) regulatīvās iestādes, kas ir kompetenta apstiprināt etalona administratoru, publisks paziņojums, kurā informē, ka etalona administrators ir pastāvīgi pārtraucis vai pārtrauks izstrādāt etalonu;<br>3) regulatīvās iestādes, kas ir kompetenta apstiprināt etalona administratoru, publisks paziņojums, kurā informē, ka etalons pastāvīgi un neatgriezeniski vairs neatspoguļo pamatā esošo tirgus vai ekonomisko realitāti. |
| <b>Likumiskās aizstājējlikmes darbības joma</b>                         | Visi līgumi, kuros ir atsauce uz pārtraucamu etalonu un kuros kā darījuma partneris ir iesaistīta ES uzraudzītā vienība. Joprojām ir pieejama savstarpēji saskaņota nepiedalīšanās iespēja, arī uzraudzītām vienībām.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Papildu pasākumi</b>                                                 | Eiropas Komisija ierosina sniegt ieteikumus, aicinot dalībvalstis papildināt likumisko aizstājējlikmi, ko izmanto uzraudzītās vienības, ar valsts tiesību aktiem, kas ļauj izmantot ES likumisko aizstājējlikmi līgumos starp nefinanšu partneriem, kurus reglamentē to jurisdikcijas tiesību akti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

Likumiskā aizstājējlikme kļūtu piemērojama, ja notiktu jebkurš no iepriekš tabulā aprakstītajiem trim objektīvajiem izraisītājnotikumiem.

### 5.2.2. *Atbrīvojums attiecībā uz konkrētiem ārvalstu valūtas etaloniem*

Ierosināto grozījumu mērķis ir no regulas darbības jomas atbrīvot konkrētus trešo valstu valūtu tagadnes etalonus, ja tie atbilst konkrētiem kritērijiem. ER 2. pantā noteiktais atbrīvojumu saraksts tiktu paplašināts, tajā iekļaujot Komisijas izraudzītos ārvalstu valūtas tagadnes etalonus (jaunais 1. punkta i) apakšpunkts). To papildinātu noteikums, kurā būtu precizēts, kā Komisija var īstenot tās pilnvaras, un kritēriji ar mērķi no ER darbības jomas atbrīvot atbilstīgus ārvalstu valūtas tagadnes etalonus (jaunais 2. panta 3. un 4. punkts). Lai ārvalstu valūtas tagadnes etalonam varētu piemērot atbrīvojumu: 1) tam jābūt tādas trešās valsts valūtas tagadnes kurss, kas nav brīvi konvertējama, un 2) ES uzraudzītajām vienībām tas bieži, sistemātiski un regulāri jāizmanto kā norēķinu likme, lai aprēķinātu izmaksājumu saskaņā ar regulētā tirgū netirgotu valūtas nākotnes līgumu vai mijmaiņas līgumu. Turklāt, lai Komisijas rīcībā būtu visi nepieciešamie elementi atbrīvoto etalonu izraudzīšanai, EVTI un ECB ir jāsniedz tai attiecīgā informācija un viedokļi par konkrētiem atbrīvojuma kritērijiem.

Visbeidzot, lai uzraudzītu jaunieviešamā atbrīvojuma piemērotību, kompetentajām iestādēm un uzraudzītajām vienībām ir regulāri jāziņo Komisijai par to, kā ES uzņēmumi izmanto atbrīvotos etalonus, un par uzraudzīto vienību bilancu izmaiņām, ko rada pakļautība trešo valstu valūtas kursa svārstībām.

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,**

**ar ko attiecībā uz konkrētu trešo valstu valūtu etalonu atbrīvojumu un konkrētu pārtraucamu etalonu aizstājējetalonu izraudzīšanu groza Regulu (ES) 2016/1011**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu<sup>5</sup>,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Lai ierobežotu pakļautību ārvalstu valūtas kursa svārstībām valūtās, kas nav viegli konvertējamas vai pakļautas valūtas maiņas kontrolei, uzņēmumi Eiropas Savienībā noslēdz nepiegādājamus regulētā tirgū netirgotas valūtas nākotnes līgumus un mijmaiņas līgumus. Šie instrumenti ļauj to lietotājiem ierobežo tādu ārvalstu valūtu kursu svārstības, kuras nav viegli konvertējamas pamatvalūtā, piemēram, dolāros vai euro. Ārvalstu valūtas tagadnes kursu nepieejamība tādu izmaksājumu aprēķināšanai, kas veicami saskaņā ar regulētā tirgū netirgotiem valūtas nākotnes līgumiem un mijmaiņas līgumiem, negatīvi ietekmētu Eiropas Savienības uzņēmumus, kas eksportē uz jaunietekmes tirgiem vai tur aktīvus šajos tirgos, tādējādi pakļaujot uzņēmumus jaunietekmes tirgu valūtu kursu svārstībām. Pēc Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1011<sup>6</sup> 51. panta 4.a un 4.b punktā noteiktā pārejas perioda beigām vairs nebūs iespējams izmantot ārvalstu valūtas tagadnes kursus, ko izstrādā trešās valsts administrators, kurš nav centrālā banka.
- (2) Lai uzņēmumi Eiropas Savienībā varētu turpināt darījumdarbību, vienlaikus mazinot ārvalstu valūtas risku, no Regulas (ES) 2016/1011 darbības jomas būtu jāizslēdz ārvalstu valūtas tagadnes kursi, kas minēti nepiegādājamajos regulētā tirgū netirgotos valūtas nākotnes līgumos vai mijmaiņas līgumos ar mērķi aprēķināt līgumiskos izmaksājumus.
- (3) Lai konkrētus trešo valstu valūtas tagadnes kursus atzītu par izslēgtiem no Regulas (ES) 2016/1011 darbības jomas, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu pieņemt aktus attiecībā uz

<sup>5</sup> OV C (..), (..), (..). lpp.

<sup>6</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1011 (2016. gada 8. jūnijs) par indeksiem, ko izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un finanšu līgumos vai ieguldījumu fondu darbības rezultātu mērīšanai, un ar kuru groza Direktīvu 2008/48/EK, Direktīvu 2014/17/ES un Regulu (ES) Nr. 596/2014 (OV L 171, 29.6.2016., 1. lpp.).

atbrīvojumu no ārvalstu valūtas tagadnes kursa nekonvertējamām valūtām, ja šādu tagadnes kursu izmanto, lai aprēķinātu izmaksājumus, kas rodas saistībā ar nepieejamajiem regulētā tirgū netirgotiem valūtas nākotnes līgumiem vai mijmaiņas līgumiem. Ir īpaši svarīgi, lai Komisija, veicot sagatavošanās darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienlīdzīgu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

- (4) Apvienotās Karalistes Finanšu uzraudzības iestāde (*FCA*) ir paziņojusi, ka tā līdz 2021. gada beigām pārtrauks atbalstīt vienu no svarīgākajiem procentu likmju etalonu — Londonas starpbanku tirgus likmes (*LIBOR*) — izstrādi. No 2021. gada 31. decembra, kad beigsies pārejas periods attiecībā uz Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības, *LIBOR* vairs nebūs uzskatāma par kritiski svarīgu etalonu. Tomēr *LIBOR* pārtraukšanai var būt negatīvas sekas, kas būtiski traucē finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā. Eiropas Savienībā ir daudz līgumu parāda, aizdevumu, termiņnoguldījumu un atvasināto instrumentu jomā, kuros ir atsauce uz *LIBOR* un kuru termiņš beidzas pēc 2021. gada 31. decembra, un kuros nav stingru līgumisku alternatīvu noteikumu, kas aptvertu *LIBOR* pārtraukšanu. Daudzus no šiem līgumiem nevar pārskatīt, lai tajos iekļautu līgumisku alternatīvu noteikumu pirms 2021. gada 31. decembra. Tāpēc *LIBOR* pārtraukšana var būtiski traucēt finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā.
- (5) Lai varētu paredzēt tādu līgumu izbeigšanu noteiktā kārtībā, kuros ir atsauce uz plaši izmantotu etalonu, kā pārtraukšana var radīt negatīvas sekas, kuras izraisa būtiskus traucējumus finanšu tirgu darbībā Eiropas Savienībā, un ja šādus līgumus nevar pārskatīt, lai tajos iekļautu līgumisku alternatīvu likmi līdz attiecīgā etalona pārtraukšanai, būtu jānosaka regulējums, kas papildina šādu etalonu pārtraukšanu. Minētajā regulējumā būtu jāietver mehānisms, kura mērķis ir panākt šādu līgumu pāreju uz piemērotiem aizstājējetaloniem. Aizstājējetaloniem būtu jānodrošina izvairīšanās no līgumu mērķu sabrukuma, kam var būt negatīvas sekas, kuras būtiski traucē finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā.
- (6) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras izraudzīties aizstājējetalonu, kas izmantojams tādu līgumu izbeigšanai, kuri nav pārskatīti līdz datumam, kad pārtraucamais etalons vairs netiek publicēts. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011<sup>7</sup>. Juridiskā noteiktība prasa, lai Komisija šīs īstenošanas pilnvaras izmantotu tikai tad, ja notiek precīzi definēti izraisītājnotikumi, kas skaidri parāda, ka aizstājamā etalona pārvaldība un publicēšana tiks pastāvīgi pārtraukta.
- (7) Nepieciešamības gadījumā Komisijai attiecīgajā brīdī būtu jāpieņem ieteikums, ar ko mudina dalībvalstis, pamatojoties uz to tiesību aktiem, izraudzīties pārtraucamajam etalonam aizstājējlikmi izmantošanai līgumos, ko noslēdz vienības, kuras nav uzraudzītās vienības, uz ko attiecas Regula (ES) 2016/1011. Lai ņemtu vērā līgumu savstarpējo saistību, Komisijai vajadzētu būt iespējai ieteikt, ka valstu aizstājējlikmēm

<sup>7</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

vajadzētu būt tādām pašām kā aizstājējlikme, ko tā izraudzīgās līgumiem, kurus noslēdz uzraudzītās vienības.

- (8) Komisijai savas īstenošanas pilnvaras būtu jāizmanto tikai situācijās, kad tā novērtē, ka etalona pārtraukšana var radīt negatīvas sekas, kas būtiski traucē finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā. Komisijai savas īstenošanas pilnvaras būtu arī jāizmanto tikai tad, ja ir kļuvis skaidrs, ka attiecīgā etalona reprezentativitāti nevar atjaunot vai ka etalons vairs netiks pastāvīgi publicēts.
- (9) Minētā aizstājējetalona izmantošana būtu jāatļauj tikai attiecībā uz tiem līgumiem, kas nav pārskatīti pirms attiecīgā etalona pārtraukšanas datuma. Tāpēc Komisijas izraudzītā aizstājējetalona izmantošana būtu jāierobežo, to atļaujot tikai attiecībā uz līgumiem, ko uzraudzītās vienības jau noslēgušas brīdī, kad stājas spēkā īstenošanas akts, ar ko izraudzīgās aizstājējetalonu. Turklāt, ņemot vērā, ka šāda īstenošanas akta mērķis ir nodrošināt līgumu nepārtrauktību, aizstājējetalona izraudzīšanai nebūtu jāietekmē līgumi, kuros jau ir paredzēts atbilstošs līgumisks alternatīvs noteikums.
- (10) Izmantojot savas īstenošanas pilnvaras izraudzīties aizstājējetalonu, Komisijai būtu jāņem vērā ieteikumi, ko sniedz privātā sektora darba grupas, kuras darbojas tās centrālās bankas aizgādībā, kas ir atbildīga par valūtu, kurā ir denominētas aizstājējetalona procentu likmes, attiecībā uz aizstājējlikmēm, kas izmantojamas esošajos finanšu instrumentos un līgumos, kuros ir atsauce uz pārtraucamo etalonu. Minētajiem ieteikumiem vajadzētu būt balstītiem uz plašām sabiedriskām apspriešanām un ekspertu zināšanām, un tajos būtu jāatspoguļo etalona lietotāju vienošanās par visatbilstošāko aizstājējlikmi pārtraucamajam procentu likmes etalonam.
- (11) Tā kā minēto īstenošanas pilnvaru galvenais mērķis ir nodrošināt juridisko noteiktību uzraudzītajām vienībām, kas noslēgušas līgumus, kuros ir atsauce uz pārtraucamu etalonu, tās uzraudzītās vienības kompetentajām iestādēm, kas izmanto pārtraucamo etalonu, būtu jāuzrauga vēsturisko līgumu attīstība starp šādu līgumu partneriem un katru gadu jāziņo Komisijai un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei (EVTI) par to konstatējumiem.
- (12) Tāpēc Regula (ES) 2016/1011 būtu attiecīgi jāgroza.
- (13) Ņemot vērā to, ka no 2021. gada 1. janvāra *LIBOR* vairs nebūs kritiski svarīgs etalons Regulas (ES) 2016/1011 nozīmē, ir lietderīgi, ka šī regula stājas spēkā nekavējoties,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

#### *1. pants*

#### **Grozījumi Regulā (ES) 2016/1011**

- (1) Regulas 2. pantu groza šādi:
  - (a) panta 2. punktam pievieno šādu i) apakšpunktu:

“i) ārvalstu valūtas etalonam, ko Komisija izraudzījies saskaņā ar 3. punktu.”;
  - (b) pievieno šādu 3. un 4. punktu:

“3. Komisija var izraudzīties ārvalstu valūtas etalonus, ko pārvalda administratori, kuri atrodas ārpus Eiropas Savienības, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie kritēriji:



- (a) ārvalstu valūtas etalons attiecas uz tādas trešās valsts valūtas tagadnes kursu, kas nav brīvi konvertējama;
  - (b) uzraudzītās vienības bieži, sistemātiski un regulāri izmanto ārvalstu valūtas etalonu atvasināto instrumentu līgumos, lai ierobežotu trešo valstu valūtu kursu svārstības;
  - (c) ārvalstu valūtas etalonu izmanto kā norēķinu likmi, lai aprēķinātu b) apakšpunktā minētā atvasinātā instrumenta līguma izmaksājumu valūtā, kas nav a) apakšpunktā minētā valūta ar ierobežotu konvertējamību.
4. Komisija pieņem deleģētus aktus saskaņā ar 49. pantu, lai izveidotu un attiecīgā gadījumā atjauninātu to ārvalstu valūtas etalonu sarakstu, kuri atbilst 3. punktā noteiktajiem kritērijiem. To uzraudzīto vienību kompetentās iestādes, kas izmanto trešo valstu valūtas etalonus, kurus Komisija ir izraudzījusies saskaņā ar 3. punktu, vismaz reizi divos gados ziņo Komisijai un EVTI par to atvasināto instrumentu līgumu skaitu, kuros šis ārvalstu valūtas etalons ir izmantots, lai ierobežotu trešo valstu valūtu kursu svārstības.”;

(2) Iekļauj šādu 23.a pantu:

*“23.a pants*

#### **Etalona obligāta aizstāšana**

- (1) Komisija var izraudzīties aizstājējetalonu etalonam, kura publicēšana tiks pārtraukta, ja minētās publicēšanas pārtraukšana var radīt būtiskus traucējumus finanšu tirgu darbībai Eiropas Savienībā un ja ir noticis kāds no šādiem notikumiem:
- (a) minētā etalona administratora kompetentā iestāde ir izdevusi publisku paziņojumu vai ir publicējusi informāciju, kurā ir paziņots, ka attiecīgā etalona spēju izmērīt pamatā esošo tirgus vai ekonomisko realitāti nevar atjaunot, izmantojot jebkuru no 23. pantā minētajām korektīvajām pilnvarām;
  - (b) etalona administrators ir izdevis publisku paziņojumu vai publicējis informāciju — vai tā vārdā ir sniegts šāds publisks paziņojums vai ir publicēta informācija —, kurā ir paziņots, ka minētais administrators pastāvīgi vai uz nenoteiktu laiku ir pārtraucis vai pārtrauks etalona izstrādi, ar noteikumu, ka paziņojuma sniegšanas vai informācijas publicēšanas laikā nav pēctecīga administratora, kas turpinātu etalona izstrādi;
  - (c) etalona administratora kompetentā iestāde vai jebkura vienība, kam attiecībā uz konkrētā etalona administratoru ir maksātnespējas vai noregulējuma pilnvaras, ir sniegusi publisku paziņojumu vai ir publicējusi informāciju, kurā ir paziņots, ka minētā etalona administrators pastāvīgi vai uz nenoteiktu laiku ir pārtraucis vai pārtrauks etalona izstrādi, ar noteikumu, ka paziņojuma sniegšanas vai informācijas publicēšanas laikā nav pēctecīga administratora, kas turpinātu etalona izstrādi.

- (2) Aizstājējetalons saskaņā ar likumu aizstāj visas atsauces uz etalonu, kura publicēšana ir pārtraukta, finanšu instrumentos, finanšu līgumos un ieguldījumu fonda darbības rezultātu mērījumos, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
- (a) minētajos finanšu instrumentos, līgumos un darbības rezultātu mērījumos ir atsauce uz etalonu, kuru vairs npublicē dienā, kad stājas spēkā īstenošanas akts, ar ko izraugās aizstājējetalonu;
  - (b) minētajos finanšu instrumentos, līgumos vai darbības rezultātu mērījumos nav piemērotu alternatīvu noteikumu.
- (3) Komisija pieņem īstenošanas aktus, lai izraudzītos aizstājējetalonu saskaņā ar 50. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, ja ir izpildīts viens no 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Pieņemot 1. punktā minēto īstenošanas aktu, Komisija ņem vērā ieteikumu (ja tāds ir pieejams), ko sniegusi alternatīvas atsauces likmes darba grupa, kura darbojas tās centrālās bankas aizgādībā, kas ir atbildīga par valūtu, kurā ir denominētas aizstājējetalona procentu likmes.
- (4) To uzraudzīto vienību kompetentās iestādes, kuras izmanto Komisijas izraudzīto etalonu, uzrauga, vai saskaņā ar 1. punktu pieņemtie īstenošanas akti ir mazinājuši līgumu mērķu sabrukumu vai jebkādu citu kaitējošu ietekmi uz ekonomikas izaugsmi un ieguldījumiem Eiropas Savienībā. Tās katru gadu par to ziņo Komisijai un EVTI.”

## 2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —  
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —  
priekšsēdētājs*